

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/167/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722203206
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5722203206.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Šuleka (sudca spravodajca), členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jany Vargovej, v právnej veci žalobcu: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 866, proti žalovanému: A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X/X, XXX XX D., v konaní o zaplatenie 196,49 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Martin, č.k. 10C/60/2022-56 zo dňa 24.08.2023, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. konanie zastavil, výrokom II. vec postúpil Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Martine a výrokom III. žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že predmetom tohto konania má byť zaplatenie sumy 196,49 Eur s príslušenstvom ako náhrady škody, ktorá mala vzniknúť žalobcovi vynaložením nákladov v tejto sume na toxikologické vyšetrenie vzoriek od žalovaného v súvislosti s prešetrovaním spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (§ 22 ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Z.z. ďalej len „ZoP“), ktorého sa mal dopustiť žalovaný. Spáchanie priestupku žalovaným prešetrovalo Okresné riaditeľstvo PZ v Martine, Obvodné oddelenie PZ Martin - Východ. Okresné riaditeľstvo PZ v Martine, Obvodné oddelenie PZ Martin - Východ (ďalej len polícia) pri prešetrovaní možného priestupku žalovaného realizovalo oprávnenia podľa § 32 ods. 1 zákona č.171/1993 Z.z. a podľa § 5 ods. 1 Zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov. Prešetrovanie priestupku skončila polícia odložením veci podľa § 60 ods. 3 písm. a/ ZoP, pretože nebolo po prešetrení veci podozrenie zo spáchania priestupku preukázané. Súd prvej inštancie mal za to, že všetky tri citované normy patria medzi normy verejného práva. Polícia pri tom konala voči žalovanému ako fyzickej osobe vo vzťahu nadriadenosti štátneho orgánu pri výkone jeho právomoci. Lekársky posudok o ovplyvnení žalovaného omamnou látkou vyžiadala polícia ako dôkaz (podklad) pri objasňovaní priestupku v súlade s ust. § 58 ods. 1 písm. a/ ZoP. Ak polícii vznikli pri tomto konaní náklady, mala o nich rozhodnúť v konaní, ktoré viedla. Trovy konania, ktoré vzniknú orgánu verejnej moci (Policajný zbor SR) pri objasňovaní priestupkov, nie sú súkromnoprávnym nárokom podľa § 3 C.s.p. a ani iným nárokom (sporom) podľa § 4 C.s.p., nakoľko ani Zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, ani ZoP, či Správny poriadok nehovoria, že o nároku podľa § 5 ods. 9 Zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov má rozhodovať súd. Orgánom objasňujúcim priestupok je v tejto veci polícia a z toho titulu mala polícia o svojich náhradách súvisiacich s dokazovaním rozhodnúť sama. S ohľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že nie je daná právomoc súdu na konanie o žalovanom nároku s poukazom na ust. § 3 a 4 zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), preto konanie o ňom podľa § 10 ods. 1 CSP zastavil a vec postúpil orgánu, do právomoci ktorého vec patrí. V zmysle ust. § 52 ods. 2 písm. b/ ZoP v spojení s § 22 ods. 1 písm. a/ ZoP je týmto orgánom Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Martine, odbor poriadkovej polície, Obvodné oddelenie Policajného zboru Martin - Východ, ktoré je oprávnené na prejednávanie priestupkov

spáchaných porušením všeobecne záväzných právnych predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a ktorému bude spis postúpený po právoplatnosti tohto rozhodnutia

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Žalobca uviedol, že zákon č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v § 5 ods. 8 stanovuje, že lekárske vyšetrenie podľa ods. 4 až 7 sa vykonáva v zdravotníckych zariadeniach. Náklady na lekárske vyšetrenie uhradí ten, kto o takého vyšetrenie požiadala, a to vo výške určenej osobitným predpisom. V ods. 9 sa zároveň uvádza, že v prípade pozitívneho výsledku lekárskeho vyšetrenia je vyšetrovaná osoba povinná uhradiť tomu, kto o vyšetrenie požiadala, skutočne vynaložené náklady spojené s týmto vyšetrením. V uvedenom prípade bol výsledok toxikologického vyšetrenia č. 185/2021 ktorý vypracoval SLaPA pracovisko Martin pozitívny na obsah kanabinoïdov. V uvedenej veci bola Ministerstvu vnútra SR (nakoľko o vyšetrenie požiadalo) vystavená odberateľská faktúra č. 21610452 za poskytnutú službu zo strany Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Táto faktúra vo výške 196,49 € bola Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo strany Ministerstva vnútra SR uhradená. Nakoľko výsledok toxikologického vyšetrenia bol pozitívny, náklady na vypracovanie toxikologického vyšetrenia vo výške 196,49 € s príslušenstvom je povinný Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky uhradiť žalovaný. Z toho dôvodu bola s poukazom na § 5 ods. 9 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov vystavená žalovanému faktúra č. 5060072198, splatná do 07.11.2021, ktorú však žalovaný napriek výzvam neuhradil. Uvedenú faktúru vystavilo ako oprávnený orgán Centrum podpory Žilina, oddelenie finančné. Ďalej žalobca uviedol, že v zmysle Nariadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 142/2022 z 21. septembra 2022 o vzorovom organizačnom poriadku krajského centra podpory „Centrum podpory je zariadenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), riadené, koordinované a kontrolované sekciou ekonomiky ministerstva (ďalej len „sekcia“), ktoré realizuje výkon činnosti na úseku personálnom, miezd a plátov, rozpočtu mzdových prostriedkov, poisťného a príspevku do poisťovní, rozpočtovania, účtovníctva, materiálno-technického zabezpečenia, automobilovej služby, správy nehnuteľného majetku, telekomunikácií, informatiky a bezpečnosti (ďalej len „podporná činnosť“) v územnom obvode kraja. Podľa čl. 14 písm. n) uvedeného nariadenia, oddelenie finančné spracúva podklady a účtuje agendu všetkých odberateľských faktúr. Žalobca nesúhlasí so závermi Okresného súdu Martin uvedenými v ods. 17 odôvodnenia, nakoľko v danom prípade nejde o trovy konania. Zákon o priestupkoch stanovuje v § 79 úhradu trov konania, kde v § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch uvádza, že občanovi, ktorý bol uznaný vinným z priestupku, ako aj navrhovateľovi, ak bolo konanie začaté na jeho návrh zastavené podľa § 76 ods. 1 písm. a), b), c) alebo j), uloží sa povinnosť uhradiť trovy spojené s prejednaním priestupku. V danom prípade ale nebol občan uznaný vinným z priestupku, ani nebol uplatnený postup podľa § 76 zákona o priestupkoch. V danom prípade nešlo o priestupok a bol uplatnený postup podľa § 60 ods. 3 písm. a) kedy orgán oprávnený objasňovať priestupky odloží vec záznamom, ak nie je podozrenie z priestupku alebo ak nemožno priestupok prejednať. Ministerstvo vnútra SR si teda podľa žalobcu nebolo oprávnené účtovať voči žalovanému trovy konania. Žalobca vyslovil názor, že v tomto prípade ide o pohľadávku štátu podľa § 374/2014 Z.z. o pohľadávkach štátu, kde sa v § 2 písm. a) uvádza, že pohľadávkou štátu je právo štátu na peňažné plnenie, ktoré vzniklo zo zákona, na základe zákona, z činnosti správcu pohľadávky štátu alebo na základe činnosti správcu pohľadávky štátu, jeho hodnota je určená alebo určiteľná a dlžník je známy. V § 2 písm. b) sa vymedzuje, že verejnou pohľadávkou je právo štátu na peňažné plnenie, ktoré vzniklo rozhodnutím, schváleným zmluvou alebo výkazom nedoplatkov podľa všeobecného predpisu o správnom konaní alebo v obdobnom konaní podľa osobitných predpisov. V § 2 písm. c) zákon stanovuje, že súkromnou pohľadávkou štátu je právo štátu na peňažné plnenie, iné ako podľa písmena b). Z uvedeného je zrejmé, že v danom prípade nejde o definíciu verejnej pohľadávky ale ide o súkromnú pohľadávku štátu. Súkromné pohľadávky štátu sú tie, ktoré vznikli na základe záväzkového vzťahu, služobného alebo pracovného pomeru, náhrady škody a podobne. Daná pohľadávka je zapísaná aj v Centrálnom registri pohľadávok štátu. V § 4 zákona o pohľadávkach štátu sú stanovené povinnosti správcu, kde podľa ods. 1 správca je povinný nakladať s pohľadávkou štátu podľa zákona, využívať všetky právne prostriedky na jej vymoženie a dbať, aby nedošlo k jej zákonu alebo premlčaniu, zániku alebo premlčaniu práv na jej vymáhanie a k zníženiu pohľadávky štátu. Správca je povinný uplatňovať pohľadávku štátu riadne a včas, najmä oznamovať dlžníkovi písomnou výzvou na úhradu, že eviduje voči nemu splatnú pohľadávku štátu a upozorniť ho na následky neuhradenia pohľadávky. Žalovanému bola zo strany Centra podpory Žilina zaslaná faktúra na úhradu sumy 196,49 € s dátumom splatnosti 07.11.2021, ako aj Výzva na úhradu pohľadávky po

lehote splatnosti. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) ak v § 9, 14 až 18 neustanovujú inak, správca je povinný riadne a včas uplatniť právo na zaplatenie pohľadávky štátu na súde, podať návrh na nútené vymáhanie pohľadávky štátu alebo uskutočniť výkon rozhodnutia podľa všeobecného predpisu o správnom konaní. Žalobca poukázal na § 3 CSP a na aplikačnú prax, kde Okresný súd Žilina (sp.zn. 49C/73/2022), Okresný súd Čadca (sp.zn. 12C/86/2021), ako aj Okresný súd Martin (sp.zn. 5C/26/2022-27) v uplynulom období v obdobných prípadoch vydali v zmysle § 265 CSP platobný rozkaz. Na základe uvedeného mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Odvolací súd konštatuje, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Náklad (pohľadávka) v sume 196,49 Eur mohla byť v priestupkovom konaní priznaná, ak by bol žalovaný uznaný za vinného zo spáchania priestupku. Nakoľko však vec bola odložená, žalobca (Okresné riaditeľstvo PZ), nemá právne ustanovenie, podľa ktorého by mohol vydať rozhodnutie zaväzujúce žalovaného uhradiť sumu 196,49 Eur štátu. Pohľadávka v sume 196,49 eur však existuje a žalobca je povinný ju v zmysle ustanovení zákona vymáhať. V danej situácii jediným orgánom, ktorý je oprávnený prejednať nárok žalobcu je všeobecný súd. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacími námietkami žalobcu, v ktorých uviedol, že daná pohľadávka je zapísaná aj v Centrálnom registri pohľadávok štátu. Rovnako tak má za to, že podľa § 4 zákona o pohľadávkach štátu sú stanovené povinnosti správcu, kde podľa ods. 1 správca je povinný nakladať s pohľadávkou štátu podľa zákona, využívať všetky právne prostriedky na jej vymoženie a dbať, aby nedošlo k jej premlčaniu, zániku alebo premlčaniu práv na jej vymáhanie a k zníženiu pohľadávky štátu. Správca je povinný uplatňovať pohľadávku štátu riadne a včas, najmä oznamovať dlžníkovi písomnou výzvou na úhradu, že eviduje voči nemu splatnú pohľadávku štátu a upozorniť ho na následky neuhradenia pohľadávky. Odvolací súd má za to, že dôvodnou je aj argumentácia žalobcu v súvislosti s § 3 CSP, a teda že súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Nakoľko v danom prípade nie je iný orgán, ktorý by mohol vydať exekučný titul na uspokojenie tejto pohľadávky, tak orgánom s právomocou na prejednanie sporu o tejto pohľadávke je Okresný súd Martin. Odvolací súd záverom dopĺňa, že prejednávanie sporov s obdobnou pohľadávkou je bežnou praxou všeobecných súdov.

5. Vzhľadom na uvedené má odvolací súd za to, že Okresný súd Martin má právomoc na prejednanie sporu o zaplatenie pohľadávky vo výške 196,49 Eur, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd zrušil uznesenie v celom rozsahu vrátane závislého výroku o trovách konania. O trovách odvolacieho konania súd nerozhodoval, nakoľko nejde o rozhodnutie, ktorým konanie končí.

6. Toto rozhodnutie senátu Krajského súdu v Žiline bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).V Trenčíne dňa 29.04.2020